

De opening van het vernieuwde Home of history in de Rotterdamse Kuip

**Een der Rotterdamse musea is gevestigd in het Feyenoordstadion,
in de volksmond 'De Kuip'.**

(Het 'Home of history' heet nu 'Feyenoord Museum')

Bij het bezoek aan het museum gaat het hart van een waarachtige Feyenoordsupporter open. Hij ziet natuurlijk de vele prijzen die Feyenoord won, shirts van sterren uit heden en verleden, de meeuw en het 'brilletje van Van Daele' –het verhaal van de meeuw, verbonden met die andere roemruchte Rotterdamse voetbalclub, Sparta, en het verhaal van het brilletje, verbonden met een roemruchte Europese wedstrijd kent elke voetballiefhebber, zelfs uit Amsterdam–, maar ook een groot aantal andere bijzondere artikelen die verwijzen naar hoogte- en dieptepunten uit de geschiedenis van Feyenoord en De Kuip.

Het vernieuwde Home of history werd geopend in 2008 door twee zoons van de legendarische Feyenoordvoorzitter Cor Kieboom. Er was onenigheid over wie het museum mocht openen –een vertegenwoordiger van het Bestuur betaald voetbal, iemand van de Feyenoordamateurs, een afgevaardigde van Stadion Feyenoord?– zodat de leiding koos voor de familie Kieboom, daar kon geen enkele bloedgroep bezwaar tegen maken. Rechts op de foto boven staat Gerard Kieboom, naast hem Tom Kieboom. Het tweetal heeft dolle pret. Tom kreeg namelijk een grote schaar in handen geduwd om een lint door te knippen, maar die was zo bot dat dit niet lukte. Toen heeft Gerard symbolisch de schaar in het lint gezet en heeft Tom het kapot getrokken.

Op de voorgrond de in 2010 overleden Fred Blankemeyer, binnen Feyenoord een legendarische figuur, die veel heeft gedaan om het nieuwe home in te richten. Verder een foto van een andere legendarische Feyenoorder, voorzitter Cor Kieboom.

Verbaasd deze informatie te vinden in een damtijdschrift, zeker een damtijdschrift met een Spartasupporter als eindredacteur? Wel, blader door dit nummer en u vindt een bijdrage van Tom Kieboom, die in vroeger jaren abonnee was op DP en in die tijd damproblemen componeerde.

Arie van der Stoep, eindredacteur

Kleinzoon zet opa weer aan het dammen!?

Tom Kieboom

De strijd (om de nodige tijd) tussen scheikunde en dammen, zo'n 50 jaar geleden, pakte tenslotte in het nadeel van de laatste uit. Zo strandde een prille carrière als 15-jaar-jong beginnend damprobleemist reeds na enkele jaren bij slechts 31 gepubliceerde problemen. Een terugblik, geïnitieerd door zowel mijn kleinzoon als de eindredacteur, aan de hand van diverse leermeesters en in diverse tijdsgewrichten.

Zomer 2010: "Trampoline-sprong" slag op het dambord

Kleinzoon Sem (4 jaar) zag mijn dambord in de kast staan. "Hé, zullen we een potje dammen, opa?". "Kan je dat dan?". "Ja-a, heb ik van mijn vriendje geleerd!". Even later was een zonnige buitenpartij in volle gang, zie bijgaande foto's, genomen door een trotse oma.

Opa aan zet.

Sem aan zet.

De partij eindigde in remise ("nou hebben we allebei gewonnen!"), onder andere t.g.v. mij tot dan toe onbekende "trampoline-sprong" die Sem midden in de partij ineens toepaste: twee tot drie aaneengesloten schijven verdwenen pardoos van het bord. Protesteren hielp niet: "Ja, dat moet écht zo want ik heb het zélf zo verzonnen".

Wordt met die fantasie wellicht een creatieve dammer, met een Senegalese moeder die hem zeker wat dam-genen zal hebben meegegeven! Dammen in Senegal wordt soms met zeer simpele middelen gedaan, zoals laatst in een documentaire op TV te zien was: dambord met een krijtje op de stoep getekend met kroonkurken als damschijven (kroon onder was zwart, kroon boven was witte schijf).

1950: Dammen leren met 10 tegen 20 schijven

Zelf heb ik op ongeveer dezelfde jonge leeftijd dammen geleerd van mijn 6-jaar-oudere broer Gerard. Hij zat toen op een speciale kostschool, kon niet zo goed mee op de gewone lagere school, maar heeft daarentegen snel de fijne kneepjes van het dammen onder de knie gekregen.

Broer Gerard leerde het mij op een wel heel speciale manier:

1. eerst uitgelegd hoe de schijven moeten staan en wat ze mogen en moeten doen;
2. zette zelf maar twee achterste rijtjes met schijven op het bord (maar 10 dus);
3. spelen maar, zonder ook maar iets te zeggen wat die fijne kneepjes en gevaren waren!

Op die manier sloeg hij voor je het wist talloze schijven via meerslagen van het bord. Na ettelijke spelletjes kreeg je het vanzelf door en moest hij op een gegeven moment met meer schijven beginnen. Tenslotte was het 20-20 schijven-evenwicht bereikt en had ik het dammen, in principe, onder de knie!

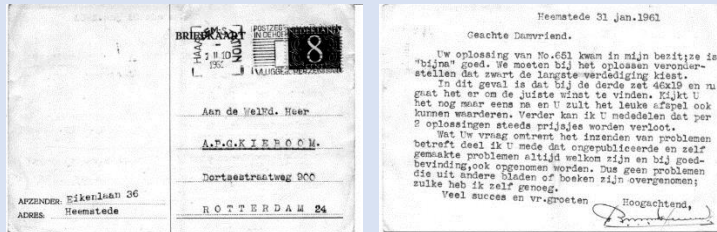
1961-1968: Damproblemen leren maken via kranten, brieven en briefkaarten

Het maken van damproblemen heb ik helemaal geleerd van de heer B.W. M. Stevens te Heemstede (15.10.1897-05.04.1970), een van de drijvende krachten achter de oprichting van de KvD en toentertijd redacteur van de damrubriek "..... en schijven" in de Tijd-Maasbode.

Nooit persoonlijk ontmoet, helaas moet ik nu bekennen, wel een ontzettend leerzame en vaderlijke correspondentie gedurende die jaren, met name 1961-1964, hoewel die uit slechts zeven brieven en briefkaarten van zijn kant bestaat. Zijn uiteenzettingen en commentaar zijn evenwel zeer behulpzaam geweest als beginnend probleemist. Ik heb ze nog altijd! Hieronder wat citaten eruit, chronologisch, om dat te illustreren. Zij zijn nog altijd een genot om te herlezen. Zeker met die blijvende aanhef van Waarde Damvriend en het gebruik van U en Uw, terwijl ik na de eerste reactie van zijn kant mijn toen jonge leeftijd + voornaam had gegeven; behalve die ene briefkaart van 1963, die ineens begon met 'Beste Tom' en doorging met jij en jouw. Gek genoeg nooit eerder opgevallen, terwijl Stevens, behalve het eerste probleem, alle verdere problemen publiceerde onder mijn voornaam en het in zijn commentaar het vaak had over die jonge probleemist en student!

31 januari 1961 (getypte briefkaart)

"Wat de vraag omtrent het inzenden van problemen betreft: ongepubliceerde en zelfgemaakte problemen zijn altijd welkom. Dus geen problemen die uit andere bladen of boeken zijn overgenomen; zulke heb ik zelf genoeg".

Eerste contact van Stevens via briefkaart.

Ik had eerst door zijn damrubriek wat problemen opgelost en daarna op eigen houtje aan de slag gegaan met het maken van problemen, als 15-jarige, zonder veel van de, strenge, regels van damproblemen te weten. De eerste probeersels leken nergens op, wat blijkt uit de verdere correspondentie.

3 februari 1961 (getypte brief + diagrammen met commentaar)

"Uit de problemen maak ik op dat U nog tot de beginners behoort en nog weinig met de regels van de problematiek te maken hebt gehad. Dat is niet erg want dat hebben we allemaal gehad en ieder begin is moeilijk. Goede problemen moeten aan verschillende eisen voldoen, om er maar eens enkele van de voornaamste te noemen:

- A. de stand moet logisch verklaarbaar zijn
- B. er mag maar één oplossing mogelijk zijn, dus geen bijoplossingen
- C. al het materiaal moet aan de ontleding of het afspel deel hebben, dus géén figuranten!

In een goed probleem zijn ook geen zetten te verwisselen. Kan men in het eindspel met stuk of dam op verschillende manieren winnen dan noemt men dat 'onscherp' waardoor het probleem aan waarde daalt.

Als U nu Uw problemen eens toetst aan bovengenoemde eisen dan zult U zelf tot de ontdekking komen dat er zo hier en daar wel wat mis is.

Als U nu Uw probleempjes nog eens wilt bekijken en mogelijk verbeteren dan wacht ik voorlopig even met er iets van te plaatsen."

Was wel even slikken, maar realiseerde me gelijk dat ik naast beginner ook nog een leek was op dit gebied. Was in feite in het diepe gesprongen zonder eerst zwemles te hebben genomen! Geweldig wat hij er voor tijd in gestoken had om mijn 'wrakhout' te bekijken en van commentaar en verbeteringen te voorzien. Ging zo vol goede moed met mijn eerste rommel verder aan de slag!

9 februari 1961 (handgeschreven briefkaart)

"Het doet mij genoegen te vernemen en te bemerken dat U inderdaad iets aan mijn schrijven gehad hebt. De probleempjes zijn nu heel wat beter, nog niet van 'klasse' zoals het voorbeeld dat ik U zond, doch toch aanvaardbaar. U zult ze t.z.t. opgenomen zien maar schrik dan niet van het commentaar bij de oplossing hoor!

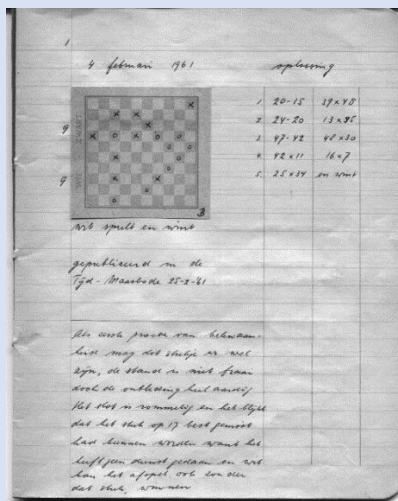
Voor volgende bewerkingen zou ik U willen raden te beginnen bij ..... het slot. Vooral niet de moed opgeven als het niet gauw lukt! Bekwame problemisten doen er soms maanden over om iets naar hun zin te maken. De aanhouder wint!"

Al op 25 februari 1961 zag ik mijn eerste probleempje in zijn rubriek, als 'Probleem voor beginnende oplosers': zo snel had ik niet verwacht en gaf me een extra kick om verder te gaan. Ben toen ook op zijn verzoek lid geworden van de damclub "Het Oosten" en via van Prooijen lid geworden van de KvD. Kwam er op die manier tevens achter dat het maken van een acceptabel en aan de regels voldaan probleem erg veel tijd en hoofdbreken kan kosten!

31 maart 1961 (handgeschreven brief)

"Wegens tijdgebrek heb ik nu de gezonden problemen niet grondig onderzocht naar mogelijke bijoplossingen; vooral bij fantasieproblemen komen die vaak voor. U ziet hier het woord "fantasieproblemen"! Dat zijn problemen waarvan de standen door gewoon normaal spel niet of bijna niet ontstaan kunnen zijn. Hoe meer de stand op de partijstand gelijk hoe hoger die gewaardeerd wordt! Voor Uw eigen plezier en gemak en dat van anderen raad ik U aan een register aan te leggen waarin U al Uw problemen opneemt met geboortedatum, volgnummer, datum en blad van publicatie, commentaar, etc. Diagramblokjes en diagramstempels zijn bij de adm. Van de KNDB verkrijgbaar."

De coaching van die Stevens gaat onverminderd door! Gelijk een register aangelegd, in simpele schoolschriftjes, zie het voorbeeld van de eerste blz. met het eerdergenoemde eerste 'wrakhout probleem', die na 50 jaar bewaren in een schoenendoos nog steeds waardevol zijn. Ook diagramblokjes besteld: heb daarmee met x-en en o-en tijdens heel wat, saaie, lessen van de HBS-B zitten piekeren en puzzelen om tot leuke damproblemen te komen. Of dat echt gelukt is betwijfel ik, zeker als ik al die prachtige composities van ervaren problemisten in de afgelopen afleveringen van de Problemist zie.

Het eerste probleempje in het aangelegde register: een gelinieerd schoolschriftje.

22 mei 1961 (getypte brief)

“U zult vermoedelijk intussen wel gezien hebben dat het bewuste probleem waarvan U een verbetering zond, reeds in de oude opstelling geplaatst is. Voor Uzelf kunt U er de les uit trekken dat men een probleem niet eerder de deur uit moet doen zolang er nog wat aan te verbeteren valt! Geoefende problemisten laten hun werkstukken vaak geruime tijd liggen en bekijken het dan nog eens kritisch! Dit is geen verwijt hoor, doch een welgemeende raad.”

Ik besepte hiermee terdege dat door mijn enthousiasme van een nieuw probleem te hebben, ik gelijk te ongeduldig en wat roekeloos was geworden: goeie kritiek van die Stevens! Ik was (en ben, vrees ik) nog een beginneling in de wereld van de damproblemen.

“U schreef onlangs dat U voorlopig het dammen wat moet staken omdat U voor een examen staat. Dat is verstandig! Dammen is prachtig, maar persoonlijk heb ik meegemaakt dat iemand kampioen van Rotterdam werd doch straalde voor zijn examen als advocaat! Jammer, hè? Daarom raad ik je ernstig aan: blijf het damspel trouw en beoefen het als het je schikt, je zult er je hele leven plezier aan beleven. Maar ..... Studie en werk gaan vóór! Vertrouwende dat je me deze adviezen niet kwalijk zult nemen en er op tijd aan denken zult hoop ik t.z.t. een gunstig bericht te ontvangen over het examen.”

Helaas, zo'n 50 jaar (!) later terugkijkend, heb ik zijn raad wat teveel opgevolgd: in 1961 niks meer gemaakt, in 1962 slechts een paar en pas in 1963 weer wat op stoom gekomen.

30 augustus 1963 (handgeschreven briefkaart)

“Beste Tom, hartelijk dank voor je bijdragen voor mijn rubriek! Ik vond het prettig onlangs weer eens wat van je te ontvangen. Je zult wellicht wel eens gedacht hebben: ‘ik hoor of zie maar niks van St. De voornaamste reden is dat ik erg bang ben om iemand van zijn werk of studie af te houden. En daar ik wist dat je met studie en examens zat heb ik je maar met rust gelaten.”

Die beste Stevens repareerde in dezelfde briefkaart een van mijn problemen: *“Als we het stuk van 17 naar 18 verplaatsen vervalt de bijoplossing: zonder tegenbericht zal ik het maar doen, hè?”*. Bijna een opa-kleinzoon relatie: hij tegen de 66, ik net 18!

23 juli 1964 (getypte brief)

“U zult misschien wel eens gedacht hebben: waarom schrijft die red. de laatste tijd zo weinig, terwijl hij vroeger veel meer schreef? De reden is Uw studie! Ik heb n.l. meer gezien dat jonge mensen in hun carrière mislukten omdat ze teveel aan dammen deden en daar wil ik niet de schuld van zijn. Als U dus van mij in de studietijd geen correspondentie over dammen ontvangt is dat niet omdat Uw problemen mijn interesse niet meer zouden hebben maar om bovenomschreven motieven.

Twee problemen zend ik hierbij terug met aantekeningen. U zult wel zien wat er aan mankeert. Het is nu eenmaal mijn taak om kritisch te zijn en de auteurs, zo mogelijk, een fiasco te besparen. Ik vind het wel eens sneu om af te keuren, maar het is in het belang van de auteurs zelf.”

Blijkbaar ben ik dan nog steeds niet kritisch genoeg, nog steeds in het wat beginnende stadium. De herhaalde waarschuwing voor het gevaar van dammen voor de studie nu echt ter harte genomen: De productie van problemen stokte paar maanden later, op 7 september 1964.

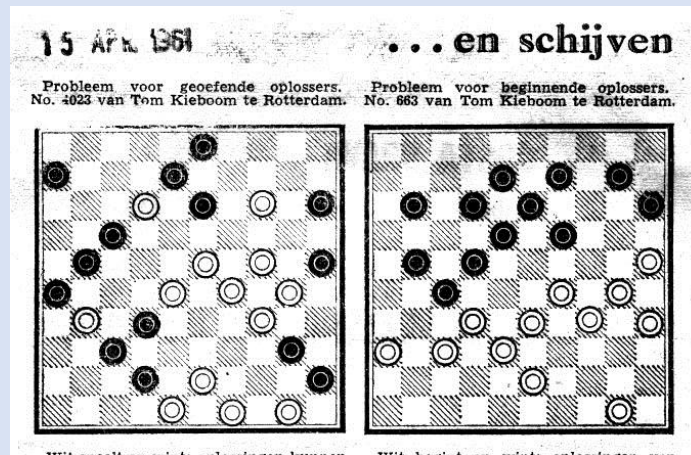
1967-1968: (twee enveloppen met 'Drukwerk')

"Ben mijn archief al wat aan het opruimen omdat de damrubriek in de krant binnen niet al te lange tijd gestopt zal worden. Misschien heeft U er nog wat aan."

De enveloppen bevatten een aantal krantenknipsels en kopieën van zijn rubriek waarin mijn problemen en oplossingen met bespreking waren opgenomen. Deze heb ik pas nog prima kunnen gebruiken om uit te delen bij het "dam-feest" van 25 februari 2011 (zie verderop). Dit is blijkbaar tevens het laatste contact met 'mijn leermeester Stevens' geweest, best raar eigenlijk, na zo'n dikke drie jaar persoonlijke, zij het louter per post, dam-vriendschap tussen nestor en junior!

1961-1975: Geen productie om 'naar huis te schrijven'

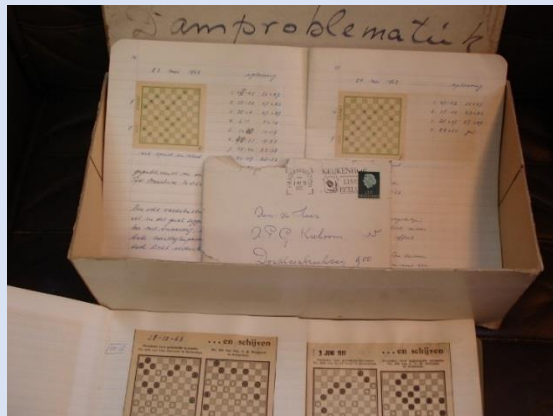
Was als 15-jarige best trots, die Stevens had het echt goed met me voor, dat hij al in de zaterdag krant van de Tijd-Maasbode van 15 april 1961 zijn rubriek vulde met zowel mijn 3e als 6e probleem, één voor beginnende en één voor geofende oplossers, zoals zijn rubriek toen was ingedeeld (zie facsimile). Grappig is dat voor de 'beginnende oplossers' de zetten en slagen volledig werden uitgeschreven, de geofenden moesten het met de korte notatie doen.

20, 10, 5, 39, 9, 46 (over 21), 11, 37, w+. Als eerste product in deze afdeling van de jonge problemist mag dit stellig geslaagd heten. Aardig is dat juist het stuk 21 geslagen moet worden om te kunnen winnen. De minder fraaie aanvangstand nemen we graag op de koop toe.

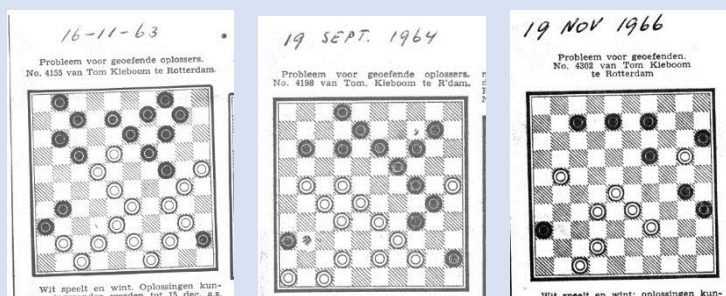
Deze jonge problemist komt er steeds beter in en krijgt er steeds meer slag van.

Terwijl ik slechts zo'n dikke drie jaar actief ben geweest in het maken van damproblemen (38 stuks van begin 1961 tot medio 1964) is de periode waarin die problemen in de krant zijn verschenen een stuk langer: 27 verschenen er in de Tijd-Maasbode (rubriek Stevens) van 1961-1968, daarna nog 4 in het Nieuwsblad van het Noorden (rubriek H. Schurer, Groningen) van 1973-1975, de laatste 11 jaar na de 'geboortedatum', zoals Stevens placht te zeggen. Was dus altijd nog geïnteresseerd in de damproblematiek en het dammen en heb dat, zij het op afstand, blijven volgen. Wanneer en waarom het lidmaatschap van de KvD is gestopt: geen idee. In de schoenendoos zit, als laatste bewijs ervan, de jubileumuitgave "K.v.D. 25 jaar" van 12 januari 1966.

Het inmiddels 50-jaar oude schoenendoos archief "Damproblematiek".

Bladerend in het inmiddels 50-jarige 'schoenendoos-archief' vond ik drie problemen die er, volgens Stevens, toch wel aardig uitzien: een 15x15, een 13x13 en een 8x8 probleem, die achtereenvolgens op 16 november 1963, 19 september 1964 en 19 november 1966 in de Tijd-Maasbode verschenen zijn, inclusief de oplossingen en Stevens' commentaar erbij. Ik laat het vakkundige oordeel evenwel graag aan de lezer over: loop zelf inmiddels flink achter op de nieuwe ontwikkelingen en inzichten van het damprobleemisten métier! Was indertijd best wel aangenaam verrast door het positieve commentaar.

Oplossing no 4155: 12, 33-29, 20, 34-29, 42-37, 47-42, 5, 39, 9, 6, w+
"In dit mooie probleem wordt middels fraaie meerslagdwang slagwerk van formaat uitgevoerd met heel verrassend effect. Het werk van deze, nog beginnende jonge problemist wordt steeds van beter gehalte."

Oplossing no 4198: 17, 7, 23, 42, 41, 40, 38, 3, 6, w+
"Een mooi werkstuk van onze jonge student. Zowel stand als afwerking is heel goed en verrassend is het slagwerk waarbij al het zwarte materiaal van het bord verdwijnt. De moeilijkheid valt nog wel mee."

Oplossing no 4302: 37, 41, 22, 33, 1, z24, 25, z40, 39, z45, 50, w+
"In deze heel goede stand zit een 'Coup de Turc' verborgen die het zeer goed doet. Komt men niet op de gedachte waar het eigenlijk om gaat dan is het een eindeloos zoeken totdat tenslotte het licht op gaat. Mooi gedaan Tom!"

1962-heden: Scheikunde versus Dammen

Ben na de HBS-B via de scheikunde studie aan de TUDelft (toen nog gewoon de TH) in de voetsporen getreden, maar nooit echt bij kunnen houden, zowel fysiek als geestelijk, van mijn voortreffelijke leermeester prof. dr. ir. Herman van Bekkum (fervent schaker, moet niks van dammen hebben), waarmee nog regelmatig ouderwets brief- en knipselcontact bestaat. Heb tenslotte door zijn coaching zo'n zelfde trits aan titels kunnen vergaren, eerst in Delft, later nog wat jaren in Leiden. Scheikunde was al heel vroeg een hobby, gestart in de donkere kamer van de fotografie, met het zelf maken van ontwikkelaar- en fixeerbadend uit, toen nog, bij de drogist verkrijgbare chemicaliën. Sindsdien altijd een hobby gebleven: nog altijd worden met plezier diverse chemische tijdschriften gelezen en kan telkens weer genieten van die mooie chemische formules.

Hobby en werk in de chemie, inclusief het schrijven van publicaties, betekende echter wel de dood-in-de-pot voor het, eveneens, zeer tijdrovende werk aan het componeren van damproblemen. De chemische problemen hebben 't dus (achteraf te dik) gewonnen.

1975: Lezing over Damproblematiek

Heb nog wel één keer, omstreeks 1975, een lezing voor studenten en staf van Organische Chemie in Delft gehouden over het maken en oplossen van damproblemen. Reden was een jubileum van het Organisch Chemisch Dispuut, een studievereniging van 4e en 5e jaars studenten. Aantal stafleden werden uitgenodigd een lezing te houden die persé niet over scheikunde mocht gaan, best wel een grappige opdracht. Aan de hand van een overhead sheet als dambord ('t was nog het pre-laptop en beamer tijdperk) plus gewone damstenen (voor zwart) en kleine ronde bekeerglasjes (voor wit) heb ik de Turkse slag van het eerder genoemde 8x8 probleem laten zien. Deed het goed bij al die universitaire leken-dammers. Of die promotie voor de damproblematiek veel zoden aan de dijk gezet heeft: nou nee dus. Schaken bleef het favoriete spel bij staf en studenten.

25 februari 2011: Damproblemenparty

Dat potje dammen met kleinzoon Sem, inclusief die nieuwe 'trampoline-slag', was de aanzet tot een dam-feest met de vriendenkring. Neuzend in de schoenendoos kwam ik er achter dat het precies 50 jaar geleden was dat mijn eerste probleempje in de krant stond! Gezelschap van 16 mensen, 8 damborden, waarvan 3 'echte', 3 op papier getekende met waxinelichtjes als schijven, 1 op papier getekend met venco-drop en king-pepermunt als schijven (waarvan er na afloop diverse waren opgegeten) en 1 mini-dambordje dat ik indertijd veel gebruikte (met van die insteek damschildjes om wegschuiven te voorkomen). Verrassend was dat iedereen wel eens gedamd had, allemaal volgens de verkeerde huisregels van damslag gaat voor steenslag etc., maar dat ze dat de afgelopen 10 tot 20 jaar nooit meer gedaan hadden! Dus eerst de echte spelregels uitgelegd en in 2-tallen een uurtje laten oefenen, daarna uitgelegd wat een 'damprobleem' cq. een 'damprobleemist' inhield. Hadden ze nog nooit van gehoord, laat staan wat dat inhield.

Tenslotte het gezelschap in tweetallen laten puzzelen op de krantenknipsels van mijn problemen die Stevens mij indertijd nog had toegestuurd. Deze, leuke en verrassende, ervaring wil ik daarom graag met jullie delen omdat zoiets wellicht een idee is om de damproblematiek wat te promoten: organiseer met familie, vrienden en/of kennissen eens een damproblemenparty. Da's weer eens wat anders dan een gebruikelijke verjaardag. En wat werkt ..... drank en lekkere hapjes erbij!

Intensief Waxine Dammen.

Drop Pepermunt Damschijven.

2011-20???: Kring Voor Damproblematiek

Na het ludieke dam-feest via internet op zoek gegaan naar de KvD. Simpele website met simpele aankondiging: als je lid wil worden stort dan maar de jaarcontributie t.n.v. de penningmeester en je zal vanzelf de Problemist ontvangen. Bleef eerst een tijdje stil, kreeg toen van Johan Bulstra een briefje dat het goed zat, de Problemist ging ontvangen en of ik al niet eerder lid van de KvD was geweest. Na e-mailtje terug aan Johan kreeg Arie van der Stoep me te pakken via e-mail, vroeg of ik die ir. A.P.G. Kieboom was, zoon van voorzitter Cor Kieboom van Feyenoord, die in september 1968 verhuisd was naar de 2^e Rosestraat 3 te Rotterdam! Hij had, als fervente voetballer, gehoord dat een zoon van de voorzitter van Feyenoord damde! Ik heb Arie moeten bekennen dat het klopte, mensen wat een geheugen heeft die hoofdredacteur van de Problemist, niet te geloven. En of ik een artikel wilde schrijven, over mezelf als eertijds damproblemist, voor het blad, liefst met foto's en anecdotes en weet ik veel. En liefst nog een bijdrage over mijn vader, wel ja! Dus weet, lezer, ik ben er niet mee begonnen, het is Arie die het wou! Zelf vond ik het leuk en weer leerzaam om, na 50 jaar, weer eens te grasduinen in dat schoenendoosje, en zo mijn eigen geheugen weer op te frissen. Of ik nog toe zal komen om problemen te maken: eerlijk gezegd weet ik het niet. Ik zie zoveel prachtige composities dat het lastig is me daaraan weer te wagen. Maar ja, je weet maar nooit, met die extra vrije tijd als gepensioneerde en een kleinzoon met Senegalees bloed in de aderen. Waar alles toch maar mee begonnen is!

Juli 2011: De 'tolueen-slag' als toegift

Tolueen, een chemische verbinding met een skelet bestaande uit een ring van zes koolstofatomen met aan die ring nog één koolstofatoom, vormt op het dambord een fraaie zevenslag voor een witte dam.

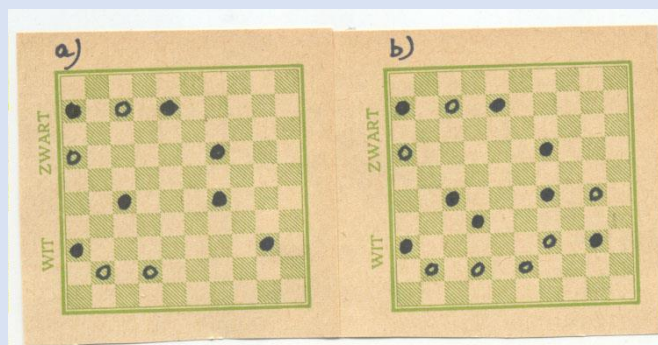
Tolueen-slag op 't mini-dambordje.

Met zwarte schijven op 8, 17, 19, 27, 29, 38 en 40 zien we het koolstofskelet van tolueen (aan de koolstof zitten uiteraard nog waterstofatomen, maar die laten we voor het gemak maar weg).

Met een witte dam op 2 erbij en wit aan slag: 2x34 (over 40) en alle zwarte schijven zijn, scherp, weg.

Is zoiets al eens tot een damprobleem verwerkt?

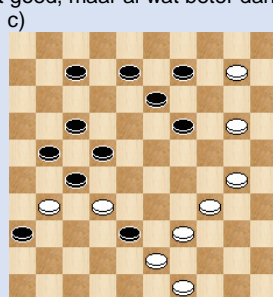
Ik kwam voorlopig niet verder dan dit 'wrakhout':

- a) zwart op 6, 8, 19, 27, 29, 36, 40 en wit op 7, 16, 41 en 42 met als zeer doorzichtige oplossing: 11, 2, 34, w+
- b) zwart op 6, 8, 19, 27, 29, 32, 36, 40 en wit op 7, 16, 30, 39, 41, 42, 43 met als wat slappe oplossing: 43-38, 11, 2, 34, 25, w+

van een nog steeds beginnend problemist!

P.S. Heb op 't laatste nippertje nog een "acceptabele" toluoen-slag compositie weten te maken, nog niet goed, maar al wat beter dan de a) en b) versies :

- 1. 20-14 9x20 2. 30-24 20x40 3. 39-34 40x29 4. 49-44 38x40 5. 10-4 27x38
- 6. 4x2 36x27 7. 2x34 winst voor wit.

~~~~~

Naschrift d.d. oktober 2013:

Ben sindsdien weer "verslaafd" geraakt aan het maken van damproblemen. Kan dat iedereen, van jong tot oud, van harte aanbevelen: 't is echt leuk om te doen!

~~~~~